

PORADNA pro život s postižením Ligy vozíčkářů

Novinky v legislativě

Souhlas soudu s nákupem, registrací a prodejem vozidla v souvislosti s příspěvkem na zvláštní pomůcku

Klienti naší poradny se na nás často obracují s dotazy ohledně souhlasu soudu s nákupem, registrací i prodejem vozidla pořízeného z příspěvku na zvláštní pomůcku, pokud tento příspěvek dostane dítě nebo dospělá osoba s omezenou svéprávností.

V zákoně č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, je v § 4 odst. 2 uvedeno, že „při rozhodování o nároku a výši příspěvku na zvláštní pomůcku v případě, že je jeho příjemcem nezletilé dítě nebo osoba s omezenou svéprávností, se předchází souhlas soudu podle občanského zákoníku nevyžaduje. Předchází souhlas soudu se nevyžaduje ani u samotného nákupu zvláštní pomůcky pořízené s využitím příspěvku a všech navazujících a souvisejících řízení před příslušnými úřady.“

Z tohoto ustanovení tedy jasně vyplývá, že souhlas soudu s nákupem vozidla není třeba, nicméně ohledně registrace a prodeje vozidla se ustanovení jasně nevyjadřuje. Vyžádali jsme si tedy oficiální stanovisko Ministerstva práce a sociálních věcí ČR. K našemu překvapení nám bylo doručeno vyjádření Ministerstva spravedlnosti ČR, ze kterého vyplývá následující: „Souhlas soudu se nevyžaduje u nákupu ani registrace vozidla pořízeného z příspěvku, prodej vozidla z příspěvku ovšem není považován za související nebo navazující řízení a souhlas soudu je tedy v tomto případě třeba.“

Valorizace důchodů v roce 2019

Od 1. 1. 2019 se navyšují všechny důchody (invalidní, starobní i pozůstalostní) – navyšuje se základní i procentní výměra. Základní výměra důchodu se navyšuje o 570 Kč, procentní výměra se zvyšuje o 3,4 %. Základní výměra je u všech důchodů stejná, procentní výměra se liší podle počtu odpracovaných let, výdělků atd.

Příklad u důchodu, který v roce 2018 činí 8 700 Kč. Základní výměra v roce 2018 je 2 700 Kč, procentní výměra v roce 2018 je 6 000 Kč.

Základní výměra v roce 2019: 2 700 + 570 = 3 270 Kč.

Procentní výměra v roce 2019: 6 000/100 = 60 (1 % z procentní výměry), 60 × 3,4 = 204 (3,4 % procentní výměry), 6 000 + 204 = 6 204 Kč. 3 270 + 6 204 = 9 474 Kč.

Částka důchodu v roce 2019 tedy činí 9 474 Kč. Celková částka, o kterou se důchod navyšuje: 570 + 204 = 774 Kč.

Od 1. 1. 2019 se také navyšuje částka starobního důchodu o 1 000 Kč měsíčně starobním důchodcům, kteří dosáhli věku 85 let.

Změna v důchodovém pojištění pečujících osob

Náhradní doba důchodového pojištění, tedy odpracované roky, se započítává osobě, která pečuje o osobu mladší deseti let, která je závislá na pomoci jiné osoby ve stupni I., nebo o osobu, která je závislá na pomoci jiné osoby ve stupni II.–IV., pokud spolu žijí v domácnosti.

Podmínka společné domácnosti se nevyžaduje, jde-li o blízkou osobu a nově (od 1. 9. 2018) také jde-li o asistenta sociální péče.

Dobu péče o závislou osobu nelze započítat současně více osobám; pokud se na péči podílí více osob současně, započte se tato péče jako náhradní doba pojištění té osobě, která pečovala v největším rozsahu.

Novinka v praxi znamená rozšíření okruhu osob, které budou moci požádat o zohlednění péče o závislou osobu při výpočtu jejich důchodu a při stanovení počtu odpracovaných let.

Dosud se péče o závislou osobu zohlednila pouze v důchodu osoby blízké (rodiče, prarodiče, sourozenci, zeť, snacha a manžel rodiče, a to kteréhokoli z manželů). Péče např. o tetu, strýce, neteř, synovce, sestřenicu či bratrance se zohlednila pouze v případě, že závislá a pečující osoba žily ve společné domácnosti; péče o souseda či kamaráda se nezohlednila v žádném případě.

Nově se péče o vzdálenější příbuzné, souseda nebo kamaráda zohlední i v případě, že spolu závislá a pečující osoba nebydlí. Možnost zohlednění péče o závislou osobu pro širší okruh pečujících osob však platí až od 1. 9. 2018, doba péče před tímto datem tedy zohledněna nebude i přesto, že další výše uvedené podmínky jsou splněny.

Poslanci schválili skokové navýšení příspěvků na péči ve III. a IV. stupni závislosti

Poslanci 7. prosince ve 3. čtení schválili senátní novelu zákona o sociálních službách, která významně navyšuje příspěvek na péči pro osoby ve III. a IV. stupni závislosti, které nevyužívají pobytové sociální služby.

V nejvyšším IV. stupni (úplná závislost) se příspěvek zvýší ze stávajících 13 200 na **19 200 Kč**. Pozměňovací návrh poslanců Romana Sklenáka a Aleny Gajdůškové (oba ČSSD) pak navyšuje příspěvek i ve III. stupni (těžká závislost), a to z 9 900 na **13 900 Kč u dětí** a z 8 800 na **12 800 u dospělých**.

Cílem zvýšení příspěvků ve III. a IV. stupni závislosti je odlehčit finanční situaci těm, kteří se rozhodnou pečovat o své blízké v domácím prostředí. V současnosti je reálná dostupnost pomoci u příjemců příspěvku v III. a IV. stupni závislosti značně disproporční a znevýhodňuje ty, kteří si zvolí tuto náročnou cestu pomoci blízké osobě. Lidé, kteří se rozhodnou obětovat své pohodlí a možný výdělek v práci proto, aby mohli posloužit svým blízkým, se často dostávají do velmi složitých ekonomických situací.

Návrh na zvýšení těchto příspěvků připravila už vláda Bohuslava Sobotky (ČSSD). Příslušný sněmovní tisk se však s koncem volebního období nestihl projednat a návrh tedy „spadl pod stůl“. Zvedli jej ale senátoři za ČSSD v čele s již bohužel zesnulým senátorem Vladimírem Plačkem (ČSSD) a předložili návrh, který osobám ve IV. stupni závislosti (úplná závislost), které nevyužívají pobytových sociálních služeb, zvyšuje příspěvek na péči z 13 200 na 19 200 Kč. Tento návrh posléze získal dostatečnou podporu poslanců v prvním i druhém čtení.

Podle poslance Romana Sklenáka (ČSSD) je však skutečná hranice mezi III. a IV. stupněm závislosti velmi tenká. Mnoho zdravotně postižených dnes spadá právě do této kategorie, což je také jeden z důvodů, proč návrh ČSSD na zvýšení příspěvku i ve III. stupni ještě před hlasováním podpořila i Národní rada osob se zdravotním postižením ČR.

Mgr. Kateřina Bulantová
Poradna pro život s postižením
Liga vozíčkářů, z. ú.

Bezplatná linka 800 100 250